

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6094-5397>

Завада Я. І., Національний університет «Львівська політехніка», Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3332-8160>

Дударчук В. І., Національний університет «Львівська політехніка», Україна

ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЗАСІБ «М'ЯКОЇ СИЛИ» США НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

У статті досліджено історичний розвиток публічної дипломатії Сполучених Штатів в регіоні Близького Сходу, який умовно можна поділити на три періоди: до 1946 р. (зародження мотивів американської публічної дипломатії в регіоні Близького Сходу); 1946 – 2000 рр. (активний розвиток публічної дипломатії США в близькосхідному регіоні та перші результати); з 2001 р. (нова стратегія публічної дипломатії США на Близькому Сході – «Ініціатива співпраці на Близькому Сході»). Виділено основні завдання та мету американської публічної дипломатії в близькосхідному регіоні. Встановлено, що незмінною метою в регіоні залишається просування національних інтересів і зміцнювання національної безпеки шляхом інформування та впливу на арабську громадськість, а завданнями – демократизація урядів в регіоні та вплив на молодь.

В результаті проведеного дослідження було визначено основні проблеми, що перешкоджають успішній реалізації американської публічної дипломатії на Близькому Сході – недовіра громадськості країн Близького Сходу до зовнішньої політики США, відсутність культурної нейтральності, відмінності в стилях публічного спілкування, непристосованість до різноманітності аудиторії, ігнорування ісламу, як домінуючої релігії, «перевантаженість» інформацією. Визначено, що після президентства Д. Трампа, публічна дипломатія США на Близькому Сході потребуватиме стратегічного переосмислення для її подальшої успішної реалізації. Незважаючи на те, що у 2020 році Адміністрація Д. Трампа оголосила близькосхідний мирний план, почали з'являтися припущення, що пандемія COVID-19 призведе до подальших потрясінь у нестабільному регіоні. У перспективі, публічна дипломатія США на Близькому Сході за Адміністрації Дж. Байдена буде зосереджена на його регіональній стабільності, що в свою чергу є основним інтересом Сполучених Штатів в регіоні. Встановлено, що подальші перспективи сучасної публічної дипломатії США на Близькому Сході значною мірою залежатимуть від культурної обізнаності, визнання ісламу як основної релігії, зміни ролі жінки в близькосхідному суспільстві, переосмислення стратегії публічної дипломатії та її реформації новою владою.

Ключові слова. Публічна дипломатія, «м'яка сила», США, Близький Схід, близькосхідний регіон, зовнішня політика.

Постановка проблеми. У ХХІ столітті розширюються канали, через які держава може впливати на інші країни та міжнародні процеси. Сьогодні ідеологічна переконливість і культурна привабливість країни, її економічний успіх часто є більш важливими факторами, а ніж її військова міць. Сполучені Штати Америки вже давно сформували та успішно використовують інституціональну матрицю політики «м'якої сили» для реалізації своїх зовнішньополітичних цілей. Одним із інструментів «soft power» є публічна дипломатія, лідером використання якої з огляду на історичний досвід і специфіку зовнішньої політики є США. Ідеологічна війна, що розгорнулась між США та ісламським фундаменталізмом на Близькому Сході після 11 вересня 2001 викликає зацікавлення щодо дослідження сучасного стану публічної дипломатії США в даному регіоні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Публічна дипломатія США в країнах Близького Сходу ще не стала популярною темою для дослідження серед вітчизняних дослідників. Здебільшого до уваги бралися праці іноземних авторів, зокрема: Н. Цветкової [1, 2, 3, 4], К. Мартіна [12], Ф. Сейба, В. Дугласа та Дж. Нілла [6], Ю. У. Чжаохоя [27], М. Крайді [11], К. Джонсона [10], Д. Мента [14], Дж. Мелісен [13] С. Загарни [26], І. Галал [7]. Чималу важливість мали архівні документи урядових

відомств США (Держдепартаменту США [8, 23, 24], фонду Інформаційного Агентства США [22], Відомства про обміни між США і країнами Східного блоку [15] тощо).

Метою статті є дослідження особливостей реалізації інструментів публічної дипломатії США як засобу «м'якої сили» в регіоні Близького Сходу.

Виклад основного матеріалу. Історичний розвиток публічної дипломатії США на Близькому Сході можна розділити на такі періоди: до 1946 р.; 1946 – 2000 рр.; з 2001 р. В період до 1946 року простежується мета та первинні експерименти США з публічною дипломатією в близькосхідному регіоні.

З кінця 1850-х років на Близькому Сході американці-інтернаціоналісти зосереджували свої інтереси і кошти на охороні здоров'я, освіті та соціальних закладах на Святій Землі та в регіоні Перської затоки. Розпад Османської імперії спонукав ліберально-налаштованого президента В. Вільсона направити делегацію для дослідження перспективи самовизначення серед населення в межах розділених територій Палестини, Сирії, Лівану та Анатолії. «Чотирнадцять пунктів» ліберала були добре сприйняті на Близькому Сході як альтернативна ідеологія іншої великої держави замість західноєвропейського контролю імперіалізму. Американська публічна дипломатія виникла, коли президент В. Вільсон створив Комітет з питань публічної інформації (Committee on Public Information) у квітні 1917 року, щоб донести до міжнародного суспільства військові цілі США у Першій світовій війні [7, с. 39].

З середини XIX в. американські релігійні місіонери розвивали в країнах Близького Сходу освітню діяльність і зуміли створити сприятливу основу для подальшого проникнення США в регіон. До початку Першої світової війни в країнах Близького Сходу функціонувало 450 шкіл, відкритих місіонерами, та два американських університети у Лівані, що були створені в середині XIX ст. і фінансувалися благодійними фондами США. В американських школах і вузах в країнах близькосхідного регіону навчання здійснювалось місцевими мовами, а студенти вивчали національну історію та культуру [3, с. 228].

Стратегії публічної дипломатії США на Близькому Сході початку XX століття характеризувались в основному пропагандою воєнного часу через різні засоби масової інформації та симбіотичними стосунками з приватними газетами та медіа-агентствами, зокрема такими як: Associated Press, United Press та International News Service. Така стратегія мала на меті протидіяти зусиллям нацистської пропаганди та стримувати вплив потенційних держав Осі на Близькому Сході, де нові незалежні держави розпочали нову фазу націоналізму та реорганізації [12, с. 351-374]. Інструменти публічної дипломатії в цей період включали кілька політичних візитів на Близький Схід. У 1943 році президент Ф. Рузвельт відвідав конференції в Касабланці, Каїрі та Тегерані і обговорив майбутній туризм з єгипетським королем Фаруком до його історичної зустрічі з королем Ібн Саудом у 1945 році [3, с. 230].

Далі слід розглянути період 1946-2001 рр. Протягом другої половини XX століття Офіс президента займали десять різних адміністрацій: п'ять демократів – Г. С. Трумен, Дж. Ф. Кеннеді, Л. Джонсон, Дж. Картер і Б. Клінтон, та п'ять республіканців – Д. Ейзенхауер, Р. Ніксон, Дж. Форд, Р. Рейган та Дж. Буш. Незважаючи на відмінність у партіях, вони мали схожу зовнішню політику щодо Близького Сходу, яка характеризувалась такими темами, як: протистояння Радянському Союзу та стримування поширення комунізму проти держав Перської затоки під час холодної війни; забезпечення доступу Америки до близькосхідних джерел природної енергії; надання дипломатичної, економічної та військової підтримки Ізраїлю; підтримка мирних стосунків з «помірними» арабськими державами. П'ята тема включає у себе розробку та впровадження американської публічної дипломатії в регіоні [13].

Першим законом, який легітимізував публічну дипломатію, був Закон США про обмін інформацією та освітою 1948 р., який в народі називали Законом Сміта-Мунда. Цей акт забезпечив перше всеохоплююче законодавство, яке дозволяло всеосяжну діяльність з 1941 року [17]. Більше уваги публічна дипломатія привернула під час холодної війни. Президент Г. Трумен в 1950 році розпочав кампанію публічної дипломатії, спрямовану на викриття комуністів західними ідеями та цінностями, що втілюється в його промові «Кампанія правди» [3, с. 176].

Після Другої світової війни публічна дипломатія США зосереджувалась на «переорієнтації» переможених тоталітарних націй на демократію» через обміни, бібліотеки, культурні центри, школи, соціальні програми та університети. Ця діяльність встановила концепцію культурного обміну, що призвело до створення Відділу культурного співробітництва в рамках Державного департаменту.

У 1953 році було створено Інформаційне агентство (USIA) США для моніторингу за інформацією та політичною пропагандою, тоді як культурне програмування повинно було вестись під управлінням Бюро з питань культури та освіти Держдепартаменту.

У період «холодної війни» спостерігався сплеск інструментів державної дипломатії. Багато друкованих та медіа-публікацій USIA, культурні виставки та навчальні програми з англійської мови експортувались на Близький Схід, щоб впливати та інформувати громадськість, яка все більше починає протистояти інтересам США. Американські програми були націлені на представників вищих міських прошарків та великих державних чиновників в Іраку, Ірані, Лівані, Афганістані тощо. Для них були розроблені спеціальні програми стипендій у 1954-1955 рр. – як для «національних лідерів», здатних протистояти поширенню антиамериканізму і радянської ідеології в регіоні [16]. Окрім того, у всіх країнах Близького Сходу відкривались американські бібліотеки, публікувались антирадянські статті, розвішувались плакати з антикомуністичними закликами тощо.

Характерною для цього періоду публічної дипломатії США була діяльність, спрямована на мобілізацію ісламу, а також його представників. В Іраку, Ірані та Саудівській Аравії представниками Інформаційного агентства було розгорнуто кампанії за іслам. В Саудівській Аравії було створено релігійне радіо «Jidda», що вело мовлення не лише арабською, а й узбекською, азербайджанською та татарською мовами [22]. Вищезазначене Інформаційне Агентство США організовувало наукові семінари і конференції для вчених та науковців, які вивчають та досліджують іслам.

Надважливою деталлю американської публічної дипломатії в регіоні Близького Сходу також була освіта – реформування, розвиток та «американізація» системи освіти близькосхідних держав, включаючи перехід на викладання англійською мовою. Управління запустило програму фінансування американських університетів в близькосхідному регіоні у 1959 році та створення нових. Зокрема, пунктом для розповсюдження моделі американської освіти в країнах Близького Сходу та центром американського контролю за арабським націоналізмом на території від Єгипту та Судану до Саудівської Аравії та Ірану [1, с. 87-97].

Фонд «Американські друзі Близького Сходу» здійснював допомогу іранським студентам з отриманням освіти у Сполучених Штатах. За допомогою цього фонду американський уряд створив іранський студентський союз та ряд юнацьких організацій.

Варто зазначити, що в період «холодної війни» для конкретної держави Близького Сходу підбиралась окрема програма публічної дипломатії. Наприклад, в Ірані здійснювалась лише інформаційна пропаганда через друковані ЗМІ; програми обмінів проводились лише в Єгипті, Ізраїлі та Сирії; а для Афганістану найефективнішими вважались лише демонстрації фільмів та обміни [3, с. 234].

На початку XXI століття, недержавні суб'єкти, що є безпосередньою метою зусиль публічної дипломатії, становитимуть найбільшу загрозу національній безпеці США. Ісламістська терористичне угруповання «Аль-Каїда» здійснили атаку на Світовий торговий центр у Нью-Йорку та Пентагон в Арлінгтоні, штат Вірджинія, 11 вересня 2001 року [12, с. 71]. Драматичні події у політиці США та Близького Сходу розгорнули ідеологічну війну між Вашингтоном та ісламським фундаменталізмом, внаслідок чого було переосмислено та розроблено нову стратегію публічної дипломатії США.

Нововведеною програмою публічної дипломатії даного періоду була емансипація жінок, яка була спрямована на отримання жінками прав як політичних, так і економічних, прав на участь у голосуваннях, політичній боротьбі та у створенні власного бізнесу. Також, були створені програми по ліквідації неписьменності серед дівчат вікової категорії 10-15 років. На думку США, такі програми сприятимуть трансформації традиційного східного суспільства, де роль жінки в суспільстві обмежується законами шаріату. США почали відкривати школи грамотності у віддалених районах Близького Сходу, а найбільша їх кількість спостерігалась в Єгипті, Афганістані та Марокко. За допомогою навчання канонам політичної боротьби деякі випускниці шкіл стали членами парламенту Іраку, Йорданії, Оману, Туреччини, Кувейту та Бахреїну. Щороку, така програма як «Міжнародний гість» відбирає арабських жінок для відвідання США з метою ознайомлення з американським виборчим процесом. Найбільше результатів програма показала у Туреччині, Бахреїні та Афганістані.

В межах даного періоду була запропонована нова програма американської публічної дипломатії – «Ініціатива співпраці на Близькому Сході». Починаючи з 2002 року вона поширювалась на такі держави близькосхідного регіону як: Алжир, Бахрейн, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Кувейт, Ліван, Марокко, Оман, Катар, Саудівська Аравія, Туніс, ОАЕ та Палестинські території. Для вищезазначених країн було створено 350 програм, які були спрямовані на демократизацію регіону [15].

В 2009 році концепція «м'якої сили» – м'яка заміна авторитарних режимів за допомогою розвитку демократичних інститутів і громадянського суспільства, була зазначена як основа публічної дипломатії США. Завдяки розвитку комунікацій публічна дипломатія отримала широкий спектр технологічних інструментів для інформування та впливу на іноземну аудиторію. Було створено «Близькосхідну мережу мовлення», що складається з радіостанцій і телеканалів, а саме: радіо «Сава»

(Radio Sawa), радіо «Фарда» (Radio Farda) телеканал «Альхура» (TV Alhurra). Ці радіо- та телеканали почали трансляції про США в країни Близького Сходу і мобілізувати активну частину населення навколо американських цінностей [11].

Подальша реформація та перебудова публічної дипломатії США на Близькому Сході вже тривала за часів адміністрації Б. Обама. З передачею USIA державі в 1999 році, публічна дипломатія стала верхівкою зовнішньої політики. У Національній структурі стратегічних комунікацій Президента в 2012 році публічна дипломатія визнана важливою складовою інструментарію національної безпеки США. Наслідуючи арабську весну, «події останніх двох років лише підсилили важливість публічної дипломатії ... у просуванні інтересів США» [26].

За часів адміністрації Б. Обама, метою американської публічної дипломатії на Близькому Сході була реабілітація іміджу США та завоювання довіри з метою сприяння реалізації американських інтересів на Близькому Сході [27, с. 51]. У 2009 році президент виступив з промовою в Єгипті у місті Каїр, де окреслив свою особисту участь у мусульманському світі на основі взаємних інтересів та взаємоповаги, і проілюстрував, як Сполучені Штати та мусульманські громади у всьому світі можуть подолати деякі відмінності, які їх розділили. Було розроблено та запущено ряд програм обміну, зокрема Програма переселення та прийому біженців США (поширювалась на Туреччину, Ліван, Єгипет та північний Ірак) [24], Глобальна програма підприємництва [8], Близькосхідна ініціатива партнерства (MEPI) [15], Міжнародна програма лідерства Women2Women (W2W) (можливість для молодих жінок віком від 15 до 19 років взяти участь в освітньому та культурному обміні в Бостоні, штат Массачусетс), Програма обміну молодими лідерами Іраку (IYLER). Ці програми значною мірою посприяли освітній та культурній комунікації між Сполученими Штатами та країнами Близького Сходу та покращили взаєморозуміння між пересічними громадянами з обох сторін.

З приходом до влади Д. Трампа спостерігалось стрімке загострення відносин США та Близького Сходу, особливо, коли новообраний президент в травні 2018 року оголосив про намір виходу США з Іранської ядерної угоди, тим самим підриваючи створювані роками його попередниками альянси. Адміністрація Д. Трампа подавала сильні антимусульманські сигнали, які в свою чергу представляли додатковий виклик дипломатії США загалом, а сам президент видавав розпорядження, які забороняючи в'їзд до Сполучених Штатів громадянам мусульманських країн. Висловлюючи таким чином свою власну неприязнь до мусульман, Д. Трамп ставив під загрозу вікові здобутки публічної дипломатії США на Близькому Сході [19].

Через такі дії свого попередника, перед новообраним Дж. Байденом постають нові завдання у вигляді реформ. По-перше, адміністрація президента повинна інвестувати в публічну дипломатію на Близькому Сході, оскільки відомо, що Д. Трамп домагався скорочення бюджету для віртуальних та традиційних програм обміну для арабів та ізраїльтян. Адміністрація Дж. Байдена повинна протистояти імпульсу скорочення щодо таких програм. По-друге, новий президент повинен збільшити фінансування критично-важливих каналів, таких як «Голос Америки», що веде мовлення в близькосхідному регіоні. У 2020 році Адміністрація Д. Трампа завдала шкоди американському мовленню, намагаючись його делегітимізувати. По-третє, президент Дж. Байден повинен відновити належне використання усіх інструментів публічної дипломатії США в регіоні. Д. Трамп вів активну діяльність у соціальних мережах, зокрема у Twitter, де не зовсім коректно висловлювався щодо ситуації в Ірані. Адміністрація Дж. Байдена повинна підтримувати дисципліну обміну повідомленнями, працюючи над тим, щоб вони були чіткими та послідовними щодо американської політики у соціальних мережах. Адміністрація президента повинна звернутися за порадою до представників публічної дипломатії щодо способів використання засобів масової інформації для посилення та уточнення політики США [20].

Проте, не обійшлося без проблем реалізації публічної дипломатії США в даному регіоні. Загалом, ключовими проблемами публічної дипломатії в регіоні Близького Сходу є наступні [26, с. 2]:

- американська публічна дипломатія не є культурно нейтральною, але відображає унікальний американський стиль спілкування;
- хоч американський стиль спілкування позитивно резонує з американським суспільством, він негативно резонує або не може резонувати серед арабської та мусульманської громадськості;
- культурні відмінності в стилях публічного спілкування підірвали ефективність американської публічної дипломатії в арабському та мусульманському світі.

Окрім вищезазначених, слід виокремити проблему «довіри» та релігії. Недовіра в першу чергу впливає з того факту, що багато хто на Близькому Сході відчуває різке протиріччя між посилом публічної дипломатії США та діями зовнішньої політики США. Проблема релігії значною мірою

перешкоджає успішній реалізації публічної дипломатії США в регіоні Близького Сходу. США повинні визнати, що населення регіону підтримує різноманітні ідентичності – релігійні, націоналістичні, сімейні, освітні тощо, а залучення людей через одну ідентичність не повинне спонукати до ігнорування інших.

Розглянувши проблеми реалізації публічної дипломатії США на Близькому Сході можна виділити її певні перспективи. Успішність програм та ініціатив публічної дипломатії Сполучених Штатів значною мірою залежатимуть від вирішення вищезазначених проблем. Допоки немусульманські країни будуть сприйматися як ворожі на релігійній основі до своїх мусульманських колег, публічна дипломатія матиме мало шансів набутися популярності незалежно від нового цифрового середовища.

Варто зазначити, що широкі перспективи публічної дипломатії США в близькосхідному регіоні відкриваються завдяки Інтернету та соціальним мережам. Інтернет-медіа стають дедалі доступнішими як в окремих арабських домогосподарствах, так і в Інтернет-кафе та інших місцях існування громад. Враховуючи масштаби контенту, який базується в мережі Інтернет, окремі особи можуть зіставляти власні інтереси з іншими, які відображаються на сторінках Facebook, Twitter, YouTube тощо [21]. Нарешті, перспективою для американської публічної дипломатії в близькосхідному регіоні є молодь. Швидко зростаюча молодь в країнах з більшістю мусульман має розглядатися як можливість для публічної дипломатії США, а не як загроза. Дослідження показують, що молоді люди краще сприймають американські цінності, особливо коли вони мають доступ до Інтернету [5].

Висновки. Отже, після президентства Д. Трампа, публічна дипломатія США на Близькому Сході потребуватиме стратегічного переосмислення для її подальшої успішної реалізації. Незважаючи на те, що у 2020 році Адміністрація Д. Трампа оголосила близькосхідний мирний план, почали з'являтися припущення, що пандемія COVID-19 призведе до подальших потрясінь у нестабільному регіоні. У перспективі, публічна дипломатія США на Близькому Сході за Адміністрації Дж. Байдена, буде зосереджена на його регіональній стабільності, що в свою чергу є основним інтересом Сполучених Штатів в регіоні. Щодо Близького Сходу, адміністрація Дж. Байдена, ймовірно, внесе серйозні зміни в політику попередньої адміністрації. Станом на сьогоднішній день, в регіоні Близького Сходу реалізовується ряд програм американської публічної дипломатії. Зокрема, в межах Близькосхідної Ініціативи осінню 2021 року діятимуть освітні програми обміну для випускників середніх шкіл Алжиру, Бахрейну, Єгипту, Йорданії, Іраку, Лівану, Лівії та Марокко.

Бібліографічний список:

1. Цветкова Н. А. Американский университет за рубежом: практика создания и развития. США и Канада экономика, политика, культура. 2013. URL: <http://naukarus.com/amerikanskiy-universitet-za-rubezhom-praktika-sozdaniya-i-razvitiya>.
2. Цветкова Н. А. Образовательная политика США в странах Ближнего Востока: история и современность. СПб: Вопросы образования, 2009. №4. С. 274–290.
3. Цветкова Н. А. Публичная дипломатия как инструмент идеологической и политической экспансии США в мире, 1914–2014 гг. СПб: Санкт-Петербургский государственный университет, 2015. 552 с.
4. Цветкова Н. А. Публичная дипломатия США от «мягкой силы» к «диалоговой пропаганде». СПб: Международные процессы, 2015. №3. С. 122–130.
5. Amr H. 6 Guidelines to Improve American Public Diplomacy. Brookings. 2004. URL: <https://www.brookings.edu/opinions/6-guidelines-to-improve-american-public-diplomacy/>.
6. Douglas W., Neal J. Engaging the Muslim World Public Diplomacy after 9/11 in the Arab Middle East, Afghanistan, and Pakistan. Washington: Center for Strategic International Studies, 2013, 26 p.
7. Galal I. The History and Future of US Public Diplomacy. American University in Cairo, 2005. URL: <https://www.globalmediajournal.com/open-access/the-history-and-future-of-us-public-diplomacy.php?aid=35168>.
8. Global Entrepreneurship Program. United States Department of States, 2010. URL: <https://2009-2017.state.gov/e/eb/cba/entrepreneurship/gep/index.htm>.
9. Hourani A. A history of the Arab peoples. Cambridge: Belknap Press of Harvard University Press, 1991. 551 p.
10. Johnson S. C. Improving U.S. Public Diplomacy Toward the Middle East. The Heritage Foundation, 2004. №838. P. 1–6.
11. Kraidy M. Arab Media and US Policy: A Public Diplomacy. Scholarly Commons, 2008. URL: http://repository.upenn.edu/asc_papers/182.
12. Martin C. Preventing the Clash: Reexamining U.S. Public Diplomacy in the Middle East. University of Denver, 2012.
13. Melissen J. The New Public Diplomacy Soft Power in International Relations. New York: PALGRAVE MACMILLAN, 2005. 221 p.
14. Ment D. M. The American Role in Education in the Middle East: Ideology and Experiment, 1920–1940.

Paedagogica Historica, 2011. №1. P. 173–189.

15. Middle East Partnership Initiative. United States Department of State. URL: <https://mepi.state.gov/about-mepi/>.

16. Nargess R. Public diplomacy; Tools of power in foreign policy; (Case study: application of public diplomacy in foreign policy of United States of America). Arabian Journal of Business and Management Review. Tehran: Tarbiat Modares University, 2014. № 10. P. 189–197.

17. Nye J. S. The Powers to Lead. Oxford: Oxford University Press, 2008, 240 p.

18. Progress achieved by the non-self-governing territories in pursuance of chapter XI of the charter. Education in the non-self-governing territories. UNESCO, 1959. P. 292 – 365.

19. Rugh W. A. Challenges for U.S. Public Diplomacy in the Age of Trump. Arab Media&Society, 2018. URL: <https://www.arabmediasociety.com/challenges-for-u-s-public-diplomacy-in-the-age-of-trump/>.

20. Salem P. The Biden Administration and the Middle East: Policy Recommendations for a Sustainable Way Forward. MEI Policy Center, 2021. P. 14–63.

21. Seib P. Public Diplomacy and the Media in the Middle East. Figueroa Press, 2013. №6. P. 5–24.

22. U.S. International Broadcasting. New Strategic Approach Focuses on Reaching Large Audiences but Lacks Measurable Program Objectives. GAO Report to the Committee on International Relations. House of Representatives, 2003. P. 2–49.

23. Update to Congress on National Framework for Strategic Communication. White House Strategic Communications Report to Congress, 2012. P. 1–9.

24. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Preventing-the-Clash%3A-Reexamining-U.S.-Public-in-Martin/86fa044912d81a899bf92477bd6d7d3a5679a982>.

25. US Refugee Admissions Program. United States Department of States, 2009. URL: <https://2009-2017.state.gov/j/prm/ra/index.htm>.

26. Vest N. Reevaluating U.S. Partnerships in the Middle East Under the Biden Administration. Rand Corporation, 2021. URL: <https://www.rand.org/blog/2021/03/reevaluating-us-partnerships-in-the-middle-east-under.html>

27. Zaharna R. S. The Unintended Consequences of Crisis Public Diplomacy: American Public Diplomacy in the Arab World. Foreign Policy In Focus (FPIF), 2003. №2. P. 1–3.

28. Zhaohui Y. Citizen Diplomacy–New US Public Diplomacy Strategy in the Middle East under the Obama Administration. Shanghai International Studies University, 2015. URL: <https://doi.org/10.1080/19370679.2015.12023272/>.

References:

1. Cvetkova N. A. Amerikanskij universitet za rubezhom: praktika sozdaniya i razvitiya. SSHA i Kanada ekonomika, politika, kul'tura. 2013. URL: <http://naukarus.com/amerikanskij-universitet-za-rubezhom-praktika-sozdaniya-i-razvitiya>.

2. Cvetkova N. A. Obrazovatel'naya politika SSHA v stranah Blizhnego Vostoka: istoriya i sovremennost'. SPb: Voprosy obrazovaniya, 2009. №4. S. 274–290.

3. Cvetkova N. A. Publichnaya diplomatiya kak instrument ideologicheskoy i politicheskoy ekspansii SSHA v mire, 1914–2014 gg. SPb: Sankt-Peterburgskij gosudarstvennyj universitet, 2015. 552 s.

4. Cvetkova N. A. Publichnaya diplomatiya SSHA ot «myagkoj sily» k «dialogovoj propagande». SPb: Mezhdunarodnye processy, 2015. №3. C. 122–130.

5. Amr H. 6 Guidelines to Improve American Public Diplomacy. Brookings. 2004. URL: <https://www.brookings.edu/opinions/6-guidelines-to-improve-american-public-diplomacy/>.

6. Douglas W., Neal J. Engaging the Muslim World Public Diplomacy after 9/11 in the Arab Middle East, Afghanistan, and Pakistan. Washington: Center for Strategic International Studies, 2013, 26 p.

7. Galal I. The History and Future of US Public Diplomacy. American University in Cairo, 2005. URL: <https://www.globalmediajournal.com/open-access/the-history-and-future-of-us-public-diplomacy.php?aid=35168>.

8. Global Entrepreneurship Program. United States Department of States, 2010. URL: <https://2009-2017.state.gov/e/eb/cba/entrepreneurship/gep/index.htm>.

9. Hourani A. A history of the Arab peoples. Cambridge: Belknap Press of Harvard University Press, 1991. 551 p.

10. Johnson S. C. Improving U.S. Public Diplomacy Toward the Middle East. The Heritage Foundation, 2004. №838. P. 1–6.

11. Kraidy M. Arab Media and US Policy: A Public Diplomacy. Scholarly Commons, 2008. URL: http://repository.upenn.edu/asc_papers/182.

12. Martin C. Preventing the Clash: Reexamining U.S. Public Diplomacy in the Middle East. University of Denver, 2012.

13. Melissen J. The New Public Diplomacy Soft Power in International Relations. New York: PALGRAVE MACMILLAN, 2005. 221 p.

14. Ment D. M. The American Role in Education in the Middle East: Ideology and Experiment, 1920–1940. Paedagogica Historica, 2011. №1. P. 173–189.

15. Middle East Partnership Initiative. United States Department of State. URL: <https://mepi.state.gov/about-mepi/>.

16. Nargess R. Public diplomacy; Tools of power in foreign policy; (Case study: application of public diplomacy in foreign policy of United States of America). Arabian Journal of Business and Management Review. Tehran: Tarbiat

Modares University, 2014. № 10. P. 189–197.

17. Nye J. S. The Powers to Lead. Oxford: Oxford University Press, 2008, 240 p.

18. Progress achieved by the non-self-governing territories in pursuance of chapter XI of the charter. Education in the non-self-governing territories. UNESCO, 1959. P. 292 – 365.

19. Rugh W. A. Challenges for U.S. Public Diplomacy in the Age of Trump. Arab Media&Society, 2018. URL: <https://www.arabmediasociety.com/challenges-for-u-s-public-diplomacy-in-the-age-of-trump/>.

20. Salem P. The Biden Administration and the Middle East: Policy Recommendations for a Sustainable Way Forward. MEI Policy Center, 2021. P. 14–63.

21. Seib P. Public Diplomacy and the Media in the Middle East. Figueroa Press, 2013. №6. P. 5–24.

22. U.S. International Broadcasting. New Strategic Approach Focuses on Reaching Large Audiences but Lacks Measurable Program Objectives. GAO Report to the Committee on International Relations. House of Representatives, 2003. P. 2–49.

23. Update to Congress on National Framework for Strategic Communication. White House Strategic Communications Report to Congress, 2012. P. 1–9. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Preventing-the-Clash%3A-Reexamining-U.S.-Public-in-Martin/86fa044912d81a899bf92477bd6d7d3a5679a982>.

24. US Refugee Admissions Program. United States Department of States, 2009. URL: <https://2009-2017.state.gov/j/prm/ra/index.htm>.

25. Vest N. Reevaluating U.S. Partnerships in the Middle East Under the Biden Administration. Rand Corporation, 2021. URL: <https://www.rand.org/blog/2021/03/reevaluating-us-partnerships-in-the-middle-east-under.html>

26. Zaharna R. S. The Unintended Consequences of Crisis Public Diplomacy: American Public Diplomacy in the Arab World. Foreign Policy In Focus (FPIF), 2003. №2. P. 1–3.

27. Zhaohui Y. Citizen Diplomacy–New US Public Diplomacy Strategy in the Middle East under the Obama Administration. Shanghai International Studies University, 2015. URL: <https://doi.org/10.1080/19370679.2015.12023272/>.

Zavada Ya. I., Dudarchuk V. I. Public Diplomacy as a Tool of US Soft Power in the Middle East

The article examines the historical development of US public diplomacy in the Middle East, which can be divided into three periods: until 1946 (the emergence of the motives of American public diplomacy in the Middle East); 1946 – 2000 (active development of US public diplomacy in the Middle East and the first results); since 2001 (a new strategy of US public diplomacy in the Middle). The main tasks and goals of American public diplomacy in the Middle East are highlighted. It has been established that the promotion of national interests and strengthening national security by informing and influencing the Arab public remains a constant goal in the region, and the tasks are to democratize governments in the region and influence young people.

The study identified the main problems hindering the successful implementation of American public diplomacy in the Middle East – public distrust of the Middle East in US foreign policy, lack of cultural neutrality, differences in public communication styles, maladaptation, disregard for Islam as dominant religion, "overloaded" with information. It is determined that after Trump's presidency US public diplomacy in the Middle East will need a strategic rethinking for its further successful implementation. Although the Trump administration announced a Middle East peace plan in 2020, speculation began to emerge that the COVID-19 pandemic would lead to further shocks in the volatile region. In the long run, US public diplomacy in the Middle East under the Biden administration will focus on its regional stability, which in turn is a major interest of the United States in the region. It is established that the future prospects of modern US public diplomacy in the Middle East will largely depend on cultural awareness, recognition of Islam as the main religion, changing the role of women in Middle Eastern society, rethinking the strategy of public diplomacy and its reform by the new government.

Keywords. Public diplomacy, soft power, the United States, the USA, the Middle East, the Middle East, foreign policy.